

Doi »împăciuitori«

Curg înainte articolii dela doi »împăciuitori«, articolii d-lui Brote și articolii d-lui Dr. Babeș.

D-l Brote scrie în n-rul mai nou al „Telegrafului Român“ nu știm al cătelea articol, prin care voește să lumineze și să capaciteze pe îndărătnicii de Valahii, că în chestia împăciuirii sunt în rătăcire, iar d-l Babeș după multe alte scrise prin diferite ziare maghiare, a deschis acum o serie de articoli în ziarul „Világ“, prin cari ar vrea să-i descălească pe maghiari, îndeosebi pe șovinisti.

Articolul d-lui Brote are titlul: „Rătăcirii politice“. Dânsul spune, că sunt în rătăcire toți aceia, cari cred, că împăratul (ce vor zice Maghiarii, aflând că d-l Brote nu vorbește nici când de regele Ungariei, ci numai de împărat?) sau guvernul lui Khuen voiesc să facă un tratat de pace între Maghiari și Români. Nu este vorba de nici un fel de „împăciuire“, ci de altceva.

Împăratul adevărat și guvernul — spune d-l Brote — voiesc, „ca de-o dată cu renașterea Ungariei, politica de stat să fie îndrumată spre o soluțiune a problemei naționale, care până aci în paguba evidentă a statului, a fost ignorată sau ocolită.“

Iată, o nouă piatră a înțelepciunii, ce ne o arată d-nul Brote. Li mulțumim de instrucție, dar publicul nostru în acest punct nu a fost în nici o rătăcire. S-a știut, că guvernul Khuen vrea să dea o soluțiune chestiei de naționalități și spre acest scop el a inițiat tratative cu unii fruntași de-ai noștri. Aceste tratative însă au arătat, că guvernul vrea să mulțumească, vrea să împăcinească pe Români, căci o soluțiune mai trainică a chestiunii de naționa-

lități numai în chipul acesta să poate face. De aci a urmat în uzul de toate zilele folosirea termenului de „împăciuire“, pe care d-l Brote îl umflă până la „încheierea unui tratat de pace“ și iarăși a „unui târg“ între Maghiari și Români.

D-l Brote face aceasta esagerare, mai întâiu ca să aibă prilej a să văiera, că „fantazia în unire cu răutatea omenească vede în târg și agenți plătiți ai guvernului, cari luând rolul unor samsari vor să „vândă“ și să „tradeze“ neamul românesc!“

De, omul cu musca pe căciulă! Dacă nu-i „târg“, natural nu sunt nici „agenți plătiți de guvern“, nici „samsari“ și iată-l pe d-l Brote și cei doi soți ai săi, curați ca aurul.

Altă cauză, pentru care d-nul Brote esagerează, este să ne însuflețim, că Khuen va rezolva problema de naționalitate și fără concursul nostru.

„Guvernul — zice d-l Brote — nu consideră misiunea sa drept un samsarlac, precum unii dintre noi vreau să o prezenteze, și nici nu o face atârnatore de atitudinea Românilor.“

Nimeni dintre noi nu a prezentat misiunea guvernului de samsarlac, și dacă ea să prezintă astfel, vina o poartă samsarii, cari s-au ivit, neîncredințați de nimeni, în persoanele cinstite: Mangra, Brote, Slavici!

Și să vede, că dintre ei d-l Brote e cel mai strajnic samsar.

În articolul, de care e vorba, d-l Brote ne amenință, că guvernul nu va putea reuși să rezolve chestiunea naționalităților în mod favorabil și pentru noi, „dacă Români vor ocupa punctul de vedere al d-lui Dr. Iuliu Maniu“, și dacă nu dau

nici un concurs la deslegarea problemei naționale.

Prin urmare, voi Românilor, ascultați de mine, nu mai pretindeți nimic, intrați în partidul guvernului, căci misiunea lui numai așa „va succede mai ușor și mai perfect, dacă popoarele Ungariei îi vor da concursul lor binevoitor“.

Așa să sbate d-l Brote între a afirma de-o parte, că guvernul nu ține cont de atitudinea Românilor, iar de altă parte declarând, că „în realitate guvernul și acum caută pe Români și are trebuință de ei“.

Un adevărat Cilibidache!

Celălalt împăciuitor, d-l Babeș, în articolul său din „Világ“ spune compatrioților noștri unele adevăruri, ca apoi cu câteva șire mai în jos, cu o întorsătură de condeiu, să strice tot ce a zidit.

Așa d. e. zice, că politica culturală a lui Apponyi, contemplantă pe repeziș, prezintă un deficit, care deja mult timp nu se mai poate tănui. Aceasta se observă în deosăbi la Sasi, la Români și la Sârbi, la cari silințele de ai maghiariza s-au întârziat tocmai cu o sută de ani.

Altcum stă însă lucrul — zice mai departe d-l Babeș — la Șvabi, Ruteni și Buenevați, la cari dormitând conștiința națională, silințele de maghiarizare sunt motivate, și ele și prezintă unele succese.

Poftim principiu: unde să roate, e motivată maghiarizarea, unde nu să pcată, n-are nici un scop!

Dar știm noi pentru-ce proclamă d-l Babeș astfel de norme: trebuie ici-colea îndulcit și șovinismul..

Altcum despre d-l Babeș trebuie să credem, că luptă cu bună credință, ceea-ce nu se poate zice

intocmai — luând în considerare și trecutul — despre d-l Brote.

Așa ni să prezintă acești „împăciuitori“, având o însușire comună, că stau izolați, d-l Brote cu doi soți și d-l Babeș — singur.

Trifoliul. »Secolul« scriind despre rolul lui Mangra și soții, în »acțiunea de împăcare«, zice între altele următoarele:

»Până acum nu s-a găsit absolut nici un Român de seamă, care să se declare solidar cu dânșii. Ba, până și moderatul Emil Babeș s-a declarat în contra lor, adăugând, că atât Khuen cât și Tisza n-au oferit nimic Românilor și s-ar părea, că ei nu caută altceva, decât să tragă pe sfoară pe Români.

Astfel dar d-nii Brote, Mangra și Slavici au rămas absolut izolați în masa Românilor și, dat fiind, că ei nu mai sunt cetățeni ungari, ci cetățeni ai României, este foarte probabil, că în curând vor fi siliți de opinia publică românească să părăsească câmpul lor de operațiune“.

Măcelul dela Teina. Semioficiosul »Budapesti Tudosito« publică o lungă dare de seamă asupra măcelului din Teina. Semioficiosul spune, că în afară de cei doi flăcăi omorâți au mai fost rănite încă 4 persoane. Dintre jandarmi au fost de asemenea răniți. În comuna Straja, situată în apropiere de Teina, locuitorii ar fi omorât pe un jandarm, care voia să confiscă panglicile tricolore. Ambele comune au fost ocupate de miliție. Autoritățile au stabilit, că jandarmii ar fi fost nevoiți (?) să facă uz de arme, spre a se apăra contra mulțimei, care îi atacase.

O broșură păcătoasă. Un anumit avocat Dr. Grosșorean Lornel a scos o broșură, în care se ocupă cu cestiunea naționalităților și a școalelor. El zice, că toate școalele trebuie statificate. Pentru acoperi-

»FOILETONUL GAZ. TARNS.«

La Toplița română.

Brașov, 7 Sept. n. 1910.

Inchei astăzi impresiile mele culese la serbările noastre din Reghin cu popazul plăcut de 24 oare, ce l-am făcut împreună cu membrii corului mixt al bisericii Sf. Nicolae și cu membrii comitetului teatral în romantica și ospitală Toplița română.

Toplița este o comună mare românească cu case răslețe, presărate prin văile și pe coastele dealurilor de-alungul Murașului pe o întindere de mai mulți kilometri. Jur împrejur se înalță pădurile seculare de brazi, astăzi deja reduse în esențiu, și ca mâne poate dispărute în urma stabilirii unui mare ferestrău în imediata apropiere a gărei, în care zilnic se transportă și prelucra sute și mii de brazi, iar ca mâne se va ridica de un conșorțiu de evrei bogați în frunte cu un Rothschild un al doilea ferestrău, care va contribui în măsură și mai mare la pustuirea pădurilor seculare.

Prin deschiderea căii ferate și prin ridicarea ferestrăului, au început să se stabilească în comună și un număr mai mare din neamul ales a lui Izrail, care pe zi ce merge crește. Din cei vre-o 5500 locuitori ri comunei Români fac aproape 4000, iar aestul Jidani și Unguri. Am văzut deja

străzi, în cari casele jidovești predomină.

Favorizați de un timp admirabil am sosit Marți pe la oarele 3 p.m. în gara Toplița. Cu toate că ne deciseseam la intreruperea călătoriei noastre spre Brașov în ultimul moment, totuși am fost întâmpinați la gară cu multă dragoste de familia d-lui primar I. Popescu și de medicul Dr. Tilea. Primul nostru gând, când am descins pe pământul Topliței, a fost să ne înviorăm puterile puse la încercare în Reghin, printr-o baie răcoritoare. Am și fost conduși îndată dela gară la locul dorințelor noastre. Unii ne-am scaldat în stabilimentul de baie al bogătanului Urmanez, iar alții în cel al bar. Banffy de pe dealul din fața Topliței. După baie o parte din oaspeți au fost găzduiți în casa ospitală a d-lui primar Popescu, iar coriștii au fost conduși și internați în hotelul băii Banffy.

Seara ne-am dat cu toții întâlnire în pavilionul de sticlă al restaurantului Banffy, unde am petrecut momente neuitate încunjuțați de familiile fruntașe române din Toplița, între cari numeroasa familie a d-lui primar Popescu, d-nii preoți Maier, Dr. Tilea, Mazăre, Moldovaa și alții. Sfârșindu-se cina, d-l Dima și-a strâns în jurul său coriștii și în semn de mulțumită pentru primirea pretinoasă, ce se făcuse corului, a dirijat câteva din frumoasele cântece executate la concertul din Reghin. Și aici ca și la Reghin corul a cântat trumos și în liniștea tainică a sării

cântecul românesc ne părea și mai admirabil și mai pătrunzător.

Și fiindcă Românului îi place ca după cântec să și joace, ne-am încins cu toții, bătrâni și tineri, la joc, și s'a început o petrecere voioasă cum mai rar. Oboseala zilelor din Reghin părea, că dispăruse cu totul și dacă nu era, ca a doua zi dimineața o parte din oaspeți să plece la Borsec, ne-ar fi salutat poate și aici zorile dimineții. Înainte de despărțire am semnat cu toții o carte postală ilustrată adresată din comuna sa natală P. S. Sale Episcopului Miron al Caransebeșului.

După un somn binefăcător am vizitat a doua zi, Mercuri, pompoasa biserică gr. or. română din centrul comunei, o biserică românească cum mai rar se vede, apoi casa părintească a părintelui episcop Dr. Cristea și de încheiere marelă ferestrău, unde conducătorul lucrărilor ne-a dat în mod foarte preventiv toate explicațiile dorite. Capitalul investit în această întreprindere este de un milion și jumătate și ferestrăul furnizează tot felul de lemnării în toate părțile lumii. Ferestrăul se aprovizionează zilnic cu brazi tăiați din pădurile apropiate, cari se transportă pe o linie ferată specială a societății până pe teritoriul ferestrăului. Este o întreprindere în stil mare; mi s'a spus, că este al treilea ferestrău mare din toată Ungaria, care aduce acționarilor, fără îndoială, venituri considerabile.

La oarele 12 jumătate, după-ce s'au reîntors membrii comitetului teatral din excursiunea făcută dimineața cu automobilul la Borsec, corul a improvizat, la dorința Toplițenilor, sub conducerea d-lui Dima un mic concert bisericesc în biserică din Toplița, care dispune de o acustică rară. Cântările bisericesti, executate cu finețea caracteristică acestui cor, au lăsat o adâncă impresiune în sufletele ascultătorilor, între cari am observat și câteva familii distinse maghiare din localitate.

La prânzul bogat, ce s'a oferit oaspeților brașoveni din partea d-lui primar Popescu, d-l director V. Oniția a adus familiei Popescu într'un toast binesimțit mulțumitele brașovenilor pentru largă ospitalitate oferită cu atâta dragoste coriștilor și membrilor comitetului teatral.

Cu trenul de 2 jumătate am părăsit apoi Toplița, ducând cu noi cele mai plăcute amintiri. În decursul celor 24 oare petrecute în Toplița ne-a atins de tot plăcut grija de mamă, care ne-a purtat-o mult știm. d-nă Aurelia Popescu, soția d-lui primar, afabilitatea și gentilețea deosebită a d-șoarei Alexandrina Popescu și dragostea și pretinția frățească, ce ni s'a arătat din partea celor trei fii ca niște brazi ai d-lui primar, d-nii Sabin, Nicu și Marcel Popescu. Am fost atât de bine primiți și găzduiți, încât am avut sentimentul că ne simțim ca la noi acasă.

«speselor au să fie folosite fondurile școalelor confesionale. Limba de propunere să fie cea maghiară în toate școalele.

Așa cuvântăz d-l Kornél. Noroc că glasul lui nu se aude în cer.

»Temps« și Aromânii. Acum câteva zile ziarul »Temps« din Paris a publicat un articol sub titlul »Situația în Macedonia«, prin care Românii macedoneni erau acuzați, că fac o politică de intrigă pentru a exploata greutățile, prin care trece regimul tinerilor Turci.

Ziarul »Le Temps« publică acum o lămurire, prin care arată, că articolul în chestiune nu este al corespondentului din Macedonia și că redacția ziarului a fost indusă în eroare de un strein, probabil Grec.

Isvolski nu merge în Balcani.

După cum anunță ziarul »Dnevni List« din Belgrad, ministrul de externe Isvolski a abzis de a merge în Balcani și a face vizită curților regale din Belgrad și Sofia. Știrea a produs senzație în cercurile politice. Abzicerea vizitelor se aduce în legătură cu evenimentele politice mai recente.

Esterne. Relațiunile dintre Turcia și Grecia, mai cu seamă în ce privește Creta, dau multă bătaie de cap diplomației europene.

Intre deputații aleși pentru camera din Atena, sunt și 5 Greci din Creta. Din aceștia însă doi, Venizelos și Pologeorgis, sunt cetățeni elini, deși ocupă funcții însemnate în Creta. Acești doi din urmă vor fi verificați de deputați, pe când ceilalți trei, sub presiunea puterilor, au abzis de deputație. Din Constantinopol se anunță, că Poarta va cerceta, întrucât este adevărat, că Venizelos și Pologeorgis sunt cetățeni elini și conform constatărilor își va fixa atitudinea.

Din pricina Cretei, între Turcia și Grecia sunt raporturi încordate. Turcia, sub pretext de manevre, concentrează trupe la frontiera Greciei. Se vorbește și de un conflict la graniță între trupele celor două state.

O depeșă din Petersburg anunță, că Isvolski va abdica din postul său dela externe și va fi numit ambasador în Paris. Ministrul de externe va fi numit secretarul de stat Sasanov. Se zice, că Țarul ar fi aprobat aceste schimbări.

Din Londra vine știrea, că tratatul de alianță anglo-japonez a fost prolongat irevocabil până la 1916.

Societatea de teatru la Reghinul lui Petru Maior.

Odată a trăit la Reghin, așa cum e deprins a trăi »papa valah«, un anume Petru Maior, care, în ceasurile slobode ale grijilor sale preotești, a acoperit cu scrisoare muncită sute și sute de foi de hârtie. Nu scria lucruri așa de înalte, încât să nu poată fi înțelese de oricine și nu întrebuița alt grai decât mla-diosul și energicul grai viu care se rostia în jurul lui. El însuși cu toate școlile mari, pe care le cercetase, rămăsese un fiu adevărat al poporului său, în tovărășia de gânduri și de nădejdi a căruia înțelegea să se păstreze până la sfârșitul zilelor sale.

Din tot ce a alcătuit el, la o parte de măririle și trufile lumii, puțin s'a tipărit. Și, din ce s'a tipărit, puțin a scăpat de urmărirea și distrugere. Și, din ce a scăpat, puțin s'a răspândit, acolo și dincoace. Dar acel puțin a schimbat sufletele oamenilor din neamul nostru și cărturarii români de pretutindeni s'au trezit astfel spuind poporului, care și el părea, că are nevoie înainte de toate de un spor de mândrie pentru a începe ceva, Evanghelia cea nouă dela Petru Maior.

A trecut vreme. În această Evanghelie au crezut și au luptat și au nădăjduit mulți, tot mai mulți, mii de oameni. Atâtea tâlcuiri au fost date de atunci până astăzi. Unii ziceau: Români suntem, latinește să vorbim, împărătește să ne croim drumul. Iar azi, prin graiul d-lui I. Mihu, care cuprinde în puține cuvinte ceia-ce suntem dator să afirmăm ori-când înaintea ori-cui ca să putem săvârși când-va

impotriva tuturor, cea mai nouă glosă spune: Români suntem, românește să vorbim, în marginele largi ale tuturor drep-turilor noastre naționale, istorice, culturale și cetățenești să deschidem drumul nostru osebbit, drept la țântă. Dar în ultima talmăcire ca și în cea dintâiu e tot spiritul bătrânului protopop, care ne învață să cerem o îndreptățire, fiind-că avem un drept, să căutăm un viitor, fiind-că am avut un trecut.

În tăcere a fost primită Societatea. La adunare s-au rostit puține cuvântări. Sunt noțiuni de prudență, care poate numai de departe se par ciudate. S-a petrecut bine, în societate plăcută. Asta au să ne spuie ziarele.

La anul societatea va merge aiurea. Cine știe când se va întoarce la Reghin! Dar atunci cuvântul protopopului Petru va trebui să alibă alt răsunet. Să se vorbească atunci! Prin trupe călătoare de artiști tineri, mai ales tineri ca suflet, — deci nu îmbătrâniți în trufile de esteți! — să se răspândească, între altele și mai presus de ori-ce alta, credința în noi, speranța în triumful nostru! Și în materie de teatru, aceasta interesează mai ales, în viața culturală de astăzi. Cei mulți de jos să se strângă la un strigăt de chemare pe care ori-cine să-l fi auzit. Ei să se vadă, ei să se audă, ei să făgăduiască și să dea chezașia cea sigură de câte ori, la zile mari, flamura culturii românești se va ridica în aerul liber al gândurilor.

Atunci popa Maior va putea socoti că sămânța aruncată de dânsul în ogor uscat a fost atinsă în sfârșit de apele vii și a înviat și s'a ridicat, întâi sfoasă, apoi mândră, tot mai mândră de-asupra pământului părintesc, — așa cum a vrut el. Și numai atunci și el, ca și oamenii ce n'au avut nici o chemare și pe cari nu-i apasă în mormânt nici o răspundere, se va bucura de iertarea ultimă a muncii omeneste, — și se va odihni!

»Neamul Românesc«. N. Iorga.

Aviațiunea română.

O zi memorabilă în Bucuresci.

Pentru aviațiunea română, ziua de Luni, scrie ziarul »Seara« va rămâne odată memorabilă. Trei aviatori, doi români inginerul Vlaicu și principele Bibescu, — și un francez, — pilotul Molla dela aerodromul din Chitila, au dat publicului adunat pe câmpul Cotroceni, adevărate emoție a marilor meetinguri de aviațiune, unde nu ști ce să admiri mai mult: geniul sau curajul omenesc.

La 5 p. m. aeroplanul lui Vlaicu e scos în câmp și tânărul aviator român bine dispus, plin de curaj și de încredere în urma succesului din rândul trecut, se urcă pe mașina lui. Motorul e pus în mișcare și peste câteva-va secunde se înalță de odată, ușor, lin, cu puține înclinațiuni în dreapta și în stânga, ca o adevărată pasăre ce se urcă în legănături leneșe.

Se urcă tot mai sus, se duce tot mai departe, spre forturi, îl pierdem aproape din vedere. În zare îl vedem cum face un viraj admirabil și încet, încet se apropie, se mărește, e iarăși de-asupra noastră, la mai bine de-o sută de metri înălțime. Publicul e electricizat; urale din toate piepturile, aplauze sgomotoase; în fie-care tresare simțul de mândrie națională pentru fapta plină de cinste a unui român. Vlaicu răspunde salutând cu mâna. Virează din nou la dreapta și iarăși se depărtează pe aceiași cale.

Soarele începe să sfințească; cerul se roșește. Pasărea lui Vlaicu zboară, zboară mereu.

De-odată un strigăt: Vine Molla!

Privirile tuturor caută în zare. În adevăr, în depărtare aproape în nemăsurare se zărește scheletul unui »Farman«. Entuziasmul publicului nu are margini.

Două aeroplane în sbor în același timp, pe cerul României. E primul spectacol de acest fel în țara noastră.

Dar »Farman«-ul se apropie; în același timp în care și Vlaicu se înalță din sborul său glorios. Ovațiunile publicului nu mai conținesc. Vlaicu a aterizat; e înconjurat și felicitat. Aviatorul Molla zboară deasupra capetelor noastre, în același timp și aterisează și el în mijlocul aceluiași cald entuziasm al publicului plin de mândrie pentru sborul lui Vlaicu, plin de admirație pentru curajul lui Molla, care în câte-va minute făcuse drumul dela Chitila la Cotroceni. E primul »Cross-Country« la noi; primul sbor dela o localitate la alta.

Nu s'a terminat însă. După amea-

de Luni ne-a rezervat alte surprize prea plăcute.

Vlaicu e plin de entuziasm.

»Am să mai sbor, am să mă duc și eu la Chitila« — declară el cu încrederea ce i-o dă acuma siguranța aparatului său.

Se urcă din nou pe mașină și iață-l iarăși sus; iarăși departe. Se înalță și face în fața tuturor un viraj extraordinar scurt și repede spre a evita întâlnirea cu niște copaci.

E pentru prima oară, când văz eu un astfel de viraj! exclamă pilotul francez Molla, cătră d-l Robert Catargi, un alt încercat pilot.

Nu trece însă nici cinci minute și un spectacol din cele mai frumoase ni se prezintă. Cerul e roșit, aprins, de razele soarelui ce nu se mai zărește.

Francezul Molla își pune mașina în mișcare și se ridică. În același moment Vlaicu aproape e sus. Nu trec două minute și un alt aviator, principele George V. Bibescu, pe un »Bleriot« îi urmează. Se duc cu toții spre asfințit, parcă să fie mistuiți de focul cerului înroșit.

Vlaicu e deasupra tuturor poate la 200 metri înălțime. Dedeșuptul lui Molla pe împunătorul »Farman«, mai jos principele Bibescu, în elegantul »Bleriot«.

S'au înălțat pe cerul patriei noastre, geniul francez, alături de geniul românesc. E geniul rasei noastre, a rasei latine, care pururea va rămânea în fruntea tuturor.

Mulțimea de pe câmp e mută, de entuziasm. După câțiva kilometri depărtare paserile uriașe se înalță: Urale și strigăte de bucurie le întâmpină.

Bibescu se coboară, Molla la fel, după 2—3 minute și Vlaicu. Au sburat amândoi acești din urmă 20 de minute în continuu. Invențiunea geniului românesc, nu a fost mai prejos ca cea a geniului francez. Să ne mândrim!

»Berliner Tageblatt« scrie că aviatorul Bielovici, care a făcut circuitul Paris-Bordeaux în aeroplan, este român.

Călătoria lui Bielovici este cea mai lungă dintre câte s'au făcut până acum cu aeroplanul. Distanța între Paris și Bordeaux este de 520 kilometri. Bielovici a parcurs această distanță în trei etape: Paris-Orleans 100 kilometri, Orleans-Angouleme 310 kilometri, Angouleme-Bordeaux 110 kilometri.

În anul viitor va avea loc o întrecere de aeroplane pe aceeași distanță.

Ziarul »Voința Națională« descrie între altele astfel sborurile de Luni:

»Mecanicul pune motorul în mișcare și Vlaicu pornește cu viteza vertiginoasă a celor 60 H. P. O clipă mai târziu, Vlaicu, tot mai mic și tot mai sus, desemnează pe orizont conturul straniu al unei berze cu gâtul întins spre apus.

Principele Bibescu se înalță și el. În timp însă ce Vlaicu atinge înălțimea de 100 metri, principele Bibescu se mulțumește să facă turul câmpului la o înălțime de 20—30 de metri și se coboară apoi după ce s-a încredințat că motorul funcționează perfect.

În momentul acesta, o pată neagră se desprinde dintre arborii orizontului. De departe ai zice un paianjin enorm ce-și leagăna greutatea corpului pe nevăzutele lui fire. Privirile tuturor se îndreaptă spre apus... Sosește Molla!...

La orizont acum, două aeroplane, ca două pasări mari de pradă, par a se îndreptă una contra alteia, gata de luptă. Vlaicu vizează spre hangare păstrându-și înălțimea iar Molla sosește și el în urma aviatorului român.

Aterisajul amândurora se face aproape în același timp.

... În timpul acesta se împrăstie vestea, că Vlaicu pleacă chiar în sara aceea la Chitila pentru a întoarce vizita colegului său francez. Entuziasmul în public crește din clipă în clipă. Principele Bibescu se pregătește de-asemenea pentru un al doilea sbor.

Mai înainte de-a porni se hotărăște un sbor în trei. Motoarele sunt puse din nou în mișcare și rând pe rând aparatele părăsesc iarăși pământul. Cel dintâi se înalță Molla, apoi Vlaicu, și în urmă principele Bibescu.

Spectacolul e pur și simplu emoționant. Trei aparate evoluează în același timp... Vlaicu se ridică tot mai sus și la un moment dat trece pe de-asupra lui Molla, de care îl desparte o înălțime de aproape 30 de metri. Publicul aplaudă agi-tând batistele și pălăriile. Entuziasmul se cetește pe figura tuturor. Și entuziasmul celor două mii de persoane crește pe clipă

ce soarele coboară aoreolând sborul aviatorilor ce au virat din nou spre hangare.

Principele Bibescu aterisează cel dintâi. Molla îl urmează. Vlaicu însă face un nou tur, stărnind noi aplauze în momentul, când de-asupra pădurei, efectuează un viraj aproape pe loc.

Molla care se coborâse, se adresează d-lui Robert Catargiu:

— Ce viraj admirabil și ce stabilitate!.. Văd lucrul acesta pentru prima oară.

În momentul aterisajului însă, un din roțile aeroplanului lui Vlaicu se înfinge în noroi și furca roței se frânge.

Publicul aleargă alarmat. Nu este însă nimic grav. Vlaicu surăde și explică accidentul cu bonhomia lui obișnuită:

— Trei ore de muncă și 7 franci de reparație!

În timpul acesta Molla se pregătește să se întoarcă la Chitila. De data asta însă pilotul francez nu călătorește singur. Locotenentul Goliescu îl însoțește. Cei doi călători aerieni se urcă în aeroplan și peste câteva minute, aparatul se ridică pierzându-se la orizont.

În urma lor principele Bibescu se înalță din nou, face de două ori turul câmpului și se coboară în aplauzele mulțimei, ce parcă nu se hotărăște să plece.

Intinderea holerei.

Din Berlin se anunță: Ferdinand Tarnov din Spandau, soțul femeii, care a murit acum câteva zile de holeră, a încetat din viață alaltăeri. S-a constatat că și el a murit de holeră.

În ultimele 24 oare au fost următoarele cazuri de holeră în Italia: La Margherita s-au îmbolnăvit 2 și au murit 3, dintre care unul din zilele precedente. La Trinitapoli s-au îmbolnăvit 3 și au murit 3, la San Fernando a murit 1, la Barletta au fost două cazuri noi și 2 morți, la Trani s-au îmbolnăvit 2 și au murit 2, la Malfetta sunt două cazuri noi, la Canossa 1. În ultimele 24 de ore s-a constatat în provincia Apulia 14 cazuri noi de holeră și 8 decese.

După știri din Budapesta, un matelot de pe un vapor ce circula pe Dunăre, s-a bolnăvit pe vaporul Gonyi de holeră. El a fost izolat într-o barcă. Cazul a fost adus la cunoștința vice-consulului din Raab. Vaporul și echipajul a fost desinfectat și supus unui control medical.

O telegramă din Lemberg anunță, că soția unui negustor din Kanjonka-Trumilova s-a îmbolnăvit noaptea trecută de holeră. O muncitoare a fost de asemenea atinsă de această boală. Soții acestor femei s-au îmbolnăvit și ei mai târziu.

După o statistică oficială, următoarele regiuni din Rusia sunt contaminate de holeră.

În Rusia europeană 27 gubernii, 5 districte și 14 orașe, între cari sunt și orașele Petersburg, Moscova, Odessa, Kiew, Kronstadt și Sevastopol.

În Caucaș 5 gubernii, 6 districte și 3 orașe.

În Siberia 3 gubernii.

În Asia centrală 3 gubernii, 2 districte și 1 oraș.

Afară de acestea mai sunt amenințate de holeră 19 gubernii, 6 districte și 3 orașe, între cari sunt și orașele Riga și Reval.

Dintre cele 762 orașe ale Rusiei europene numai 149 sunt prevăzute cu conducte de apă și numai 127 sunt canalizate.

Dintre cele 50 orașe din Siberia numai 2 sunt prevăzute cu conducte de apă. Canalizat nu e nici unul.

Dintre cele 46 orașe din Asia centrală numai 5 sunt prevăzute cu conducte de apă.

ȘTIRI.

— 25 August v.

Petițiile. Știrea dată ieri despre petițiile înaintate la Curie contra alegerilor nelegale, o întregim cu următoarele:

Petiția cercului Orăștiei contra alegerii lui Farkas, se va pertracta în 21 Februarie 1911. Referent va fi Avedik Simoș.

Examenul în scris de maturitate la gimnaziul din Brașov se începe în 31 August v. la orele 7 dim. Avis absolvenților gimnaziului nostru, cari au să facă acest examen la terminul de toamnă.

Logodnă. D-șoara Viorica Cioran și d-l Vasile Stoica logodiți. Felicitări.

Inundațiile din Caransebeș. Din Timișoara se anunță următoarele în mod oficial: Pagubele cauzate de inundații la Caransebeș se urcă la mai multe sute de mii de coroane. La Crușovăț s'au dărâmat 11 case. Până acum au fost găsiți doi morți. Comunele Corneareva și Vogoltici sunt izolate. Râul din Mehădia s'a revărsat, inundând o parte a comunei. În urma ploilor torențiale din zilele trecute, strămtora Cerna a fost inundată: cinci case s'au prăbușit, două poduri dela căile ferate au fost distruse: prin urmare serviciul e suspendat. Apele au pricinuit mari pagube și în alte regiuni, dar detaliile lipsesc.

Serviciul căilor ferate ungare e complet întrerupt pe liniile Caransebeș-Orșova; Hațeg-Varalya și Oravița-Zsidovin*.

26 ziariști finlandezi dați judecăței. »Magdenburg Zeitung« află din Helsingfors, că 26 redactori de ziare din Finlanda au fost dați judecăței, pentru că au numit o crimă ucuzul țarului, prin care se desființează libertățile Finlandei

Tolstoi refuză premiul Nobel pentru pace. Cercul zvonul că contele Leo Tolstoi aflând din ziare că comitetul premiului Nobel susține candidatura sa pentru premiul Nobel pentru pace, ar fi scris comitetului, referindu-se la declarația sa din 1897 și refuzând din nou premiul ce i se oferă. Contele Tolstoi a invitat însă comitetul să acorde acest premiu tribului caucazian Duchoborc, care a fost exilat în Canada. Acest trib a făcut mari servicii păcii, prin aceea că a refuzat să facă serviciul militar, deși a fost supus la pedepse groaznice de către autoritățile rusești. În urma intervenției lui Tolstoi s'a permis tribului să emigreze în Canada. Tolstoi a plătit cheltuielile de emigrare și tribul a primit exilul, menținând a refuza serviciul militar, care este cel mai mare păcat.

Monumentul independenței la Craiova. Duminecă seara au fost primiți la Castelul Peleş de MM. LL. Regele și Regina, d-nii general Gigartu, președintele comitetului din Craiova, care a luat inițiativa ridicării unui monument al Independenței în acel oraș și N. N. Pop și N. Ciocârdea, membrii delegații ai comitetului. Delegația a prezentat MM. LL. fotografia după piesele monumentului, terminate până acum de sculptorul Pavelescu. Suveranii au fost foarte satisfăcuți de modul cum se execută lucrarea și plăcut impresionată, au bine voit să aducă laude sculptorului Pavelescu, autorul monumentului. După acesta, Suveranii s'au întreținut cu membrii delegații mai mult de o oră, în care timp s'au interesat de aproape de mersul lucrării. Comisiunea a comunicat Suveranilor, că în cursul lunii Septembrie, va merge la Florența pentru a primi lucrarea completă, a sculptorului Pavelescu. Mărețul monument, va fi complet terminat și inaugurat în anul viitor.

Acțiune de ajutorare. Din Țara-Oltului ni-se trimite următorul apel, pe care îl recomandăm în atențiunea onor. public: E știut întreg onoratului public, că în comitatul Făgărașului în urma luptei strajnice și mărețe, date cu ocaziunea alegerii de deputat au căzut jertfă urgiei autorităților 3 învățători confesionali, 1 vice-notar și 3 cei mai buni notari ai comitatului. Cari cunoaștem de aproape pe aceste victime, știm, că nici unul dintre ei nu sunt bogătați, căci n'ar fi fost avertați la amara lor pâine. Știm, că nici unul dintre aceștia n'au alte păcate, decât acela, că sunt fii credincioși ai neamului, pentru ce e dovadă munca lor. Știm și aceea, că aproape toți sunt oameni cu familii, cari din 20—40 cor. salariu lunar nu pot să-și nutrească familiile, de aceea eu din partea-mi aflu cu cale, să se înceapă o acțiune de ajutorare acestor nevinovate victime și rog pe ori și care dintre conducătorii făgărășeni să binevoiască a începe acțiunea. O fac aceasta din convingere, că fie-care Român de bine consimte și am așteptat și până acum, ca careva din conducători să ia inițiativa, dar văzând, că nu o fac, îmi țin de datorință a le atrage atențiunea, căci numai așa ne vom putea încheia bine pe viitor, dacă acelea elemente espuse sunt convinse, că în cas de nefericire, noi toți suntem una cu ei, și datorința ne chiamă a le da pâine. — *Perse-pulatul.*

Un biplan pentru 10 pasageri. »Dayli Telegraph« publică știrea, că la Dansfall se construiește actualmente cel mai mare aparat de sburat din lume. Noul aparat, care e numit »Tandem biplan« are dimensiunile de două ori atât de mari, ca ale biplanului Farman, are greutate de 6 tonă, și va poseda două motoare de câte 80 cai putere, cari vor pune în mișcare două he-

locotenentul Edden, care a făcut planul noului aparat, va începe în curând experiențele și speră, că se va putea ridica cu 10 pasageri.

Planeta Marte poate fi locuită. După o știre mai nouă din New-York, observatorul Louvele a dovedit, că în atmosfera planetei Marte sunt aburi și oxigen, deci terenul ei este locuibil.

O nouă ciocnire la granița turco-greacă. Din Salonic se anunță, că o altă baterie de tragere repede a fost trimisă la Verisovici spre granița turco-greacă. O ciocnire s'a întâmplat lângă Narta cu o bandă greacă înarmată; trei greci au fost împușcați și restul bandei a luat-o la fugă. Turcii au avut un mort și doi răniți.

Un teatru uriaș pentru muncitorii din New-York. O societate de milionari, având în frunte pe Vanderbilt, a hotărât să construiască un teatru monstru, care nu va avea pereche în lume și în care se vor juca numai piese scrise de autori clasici. Intrarea va fi 50 de bani. Biletele se vor vinde numai în cartierele locuite de muncitori, spre a oferi populațiunii sărace posibilitatea de a putea vizita un teatru de primul rang. Construcția va costa 12 milioane mărci.

Guvernul statului Ecuador a dăruit Franței un observator astronomic în Quito, înzestrat cu toate instrumentele trebuitoare. E la înălțimea de 3.000 de metri, într-un loc mai totdeauna senin și chiar pe equator. Deci de-acolo se poate observa tot cerul dela polul nordic până la cel sudic, ca de nicăieri aiurea, căci alt observator, așezat pe equator nu mai este. Academia de științe a primit darul și va face toate cheltuielile. Darul s'a făcut ca mulțumire pentru măsurătorile făcute de Franței în America de miază-zi.

Scumpetea vieții în Europa.

Presă din Elveția, Germania și Austro-Ungaria, mai cu seamă a acestor două din urmă țări, se ocupă de câte-va zile cu stăruință de prețurile exorbitante, cu cari se vinde carnea în țările lor respective.

Pe de altă parte, zările italiene, vorbind de dezordinile sângeroase, cari s'au produs la San-Pietro Vernotico, la Andria și Barri, dau un trist tablou al clasei muncitoare italiene, mai cu seamă a celei din Italia de sud.

Cât despre Spania, tablourile statisticilor asupra emigranților, spun foarte mult despre starea de nemulțumire și de mizerie, care domnește în proletariatul acestei națiuni.

Presă franceză ridică și ea glasul pentru a se plânge de scumpetea vieții, și la Paris domnește mare fierbere din această cauză.

Prețul cărnei și al pâinei s'a urcat la Paris și, proporțional cu această urcare, s'au scumpit prețurile mâncărilor în restaurante.

Sindicatul Senei au așisat proclamațiuni în stil revoluționar, cerând o acțiune energetică pentru a preîntâmpina și stăvili speculația marilor comercianți de alimente.

Criza cărnei în Elveția, n'a luat încă un caracter grav, dar măcelării asociații au ținut de curând o întrunire la Lucerna, la care au cerut consiliului federal o reducere de 27 până la 10 lei de cap de vită, amenințând că altfel populația va trebui se plătească prețuri mari pentru a avea carne.

În Austria și Ungaria, criza e mult mai serioasă. »Arbeiter Zeitung« arată că în multe localități, prețul carnei a sporit cu 20 și 40 de helleri (21 până la 45 de bani) de kilogram. În unele orașe, sporul e de 60 de helleri.

Același lucru în Germania. »Frankfurter Zeitung« publică zilnic cifrele sporului, care are loc în mai multe orașe. Se poate da ca mijlocie sporul de 20 pfennigi (25 de bani) de kilogram. La Halberstadt, vânatul se vinde cu 90 de pfennigi livra, iar carnea de berbec și de vițel cu o marcă și 20 pfennigi.

Atât în Austro-Ungaria, cât și în Germania, se observă în același timp cu scumpirea cărnei, o scădere mare a consumațiunii. După »Volkstimme«, în ultimul timp a sporit considerabil consumația cărnei de cal și de căine.

E greu pentru moment să stabilim în mod exact originile acestei scumpiri a cărnei.

E incontestabil însă, că principala cauză stă în politica comercială urmată

de mai multe state ale centrului Europei, între altele de Austro-Ungaria și Prusia, unde partidul agrar, care joacă un rol însemnat în conducerea treburilor publice, a făcut să se pue taxe-vamale foarte mari pe vitele streine.

Această politică a produs două efecte diferite.

Pe deoparte, ea a îngăduit marilor proprietari ai țării se vândă cu prețuri exorbitante; pe de altă parte, a făcut ca creșterea vitelor în țările limitrofe să sufere o scădere.

Rezultatul e, că acum piața e cu totul dezechilibrată și prada unei crize foarte grave din cauza egoismului și lacomiei moșierilor din Austria și Germania.

Situația în Italia prezintă caractere neliniștitoare. »Tempo« din Milano spune că în ținutul considerat până acum ca hambarul legendar al Italiei nu se va produce anul acesta nici grâu trebuincios pentru hrana plugarilor.

Pe de altă parte, d. Amicis, deputat și proprietar, a declarat unui redactor a lui »Giornale d'Italia«, că producția măslinei și a vinului va scădea anul acesta cu o zecime.

D. Amicis prevede o iarnă foarte tristă și foarte amară.

»Lipsa de lucru, adaogă el, e inevitabilă, căci agricultorii nu vor fi în măsură să facă față cheltuielilor, pe cari le cere plugăritul«.

În ce privește Spania, statisticile asupra emigrației pot să ne informeze mai bine de cât ori-ce asupra stărei economice a poporului, căci în deobște muncitorul spaniol n-și părăsește țara decât atunci, când se vede gonit de mizerie.

Ei bine, ultimele statistice ne arată că în 1909 s'au părăsit Spania pentru America de sud 111.058 de persoane, adică cu 3.335 mai mult ca în 1908.

Firește, această criză, care amenință populațiile din Franța, Germania, Austro-Ungaria, Italia, Spania și Elveția are cauze naturale, climaterice și chiar economice.

Dar aceste cauze s'au agravat prin neprevederea și prin lăcomia claselor cărmuitoare. În Germania, Austro-Ungaria, Franța și Elveția clasele dezmostenite sunt covârșite sub povara agiului, în Italia și Spania, proletariatul e victima latifundiilor și al unui regim camoric.

A—l.

Diverse.

Rodnicia crapului e nespuse de mare. Numărul firelor de icre, adică a ouălor ce are o femeie de crap e foarte deosebit după mărimea insei, poate fi de 100.000 sau 200.000, dar ajunge la cele mari până la 500.000.

În urmă d-rui Staff a făcut cercetări, numărând ouăle. Mai întâiu a scos ovarele cu ouă, apoi a numărat câte sunt într'un gram, deci și câte sunt în câtimea întreagă de icre. O crăpoaică grea de 4 jum. kgr. avea 2 kgr. de icre, iar ouă 1.662.630. Alta, cam tot atâtea.

Vin deci câte 380.000 până la 400.000 de ouă la klg. de greutate a peștelui. Până acum se credea numai 30—200.000.

Prin urmare, deși se credea uriaș rodnicia crapului, în adevăr e și mai uriașă decât ce-și inchipuiau cunoscătorii.

Dar și primejdile, ce pândesc ouăle și puii de crap sunt nenumărate, în cât numai având așa de nenumărate ouă nu li se stinge neamul.

ULTIME ȘTIRI.

Berlin. 7 Sept. La banchetul ce a avut loc cu prilejul jubileului orașului Stolp, primul președinte al provinciei Pommerania, cavalerul von Maltchas, a ținut un discurs care a făcut mare senzație. Între altele, el a spus:

— În ultimele două săptămâni au avut loc întâmplări, cari nu ne sunt simpatice. Dacă grosul ziarelor germane, cari sunt dirijate de niște oameni tineri, fără multă garanție de seriozitate, vor să lege gura supremului nostru stăpân, sper că aceasta nu va fi tolerat. Voim ca împăratul nostru să nu fie o păpușe, ci un bărbat, care își apără părerile ca un bărbat*.

Ziarele, chiar și cele mai mode-

rate, resping cu cea mai mare indignare afirmațiunile primului președinte.

Sofia, 7 Sept. Ziarul »Dnewnic« zice că șeful de bandă Tudor Alexandrow, în capul unei bande bulgare, a atacat în timpul nopții satul turcesc Bania, în județul Cociana, dându-i foc și masacrând majoritatea locuitorilor, fugind apoi în munți.

Ziarul adaogă, că aceasta este primul act de răzbunare pentru acetele de violență comise de turci contra țaranilor bulgari.

Belgrad, 7 Sept. Comitetul de acțiune al bandelor armate din Sofia, a propus comitetului similar din Belgrad să opereze împreună în Macedonia. Comitetul din Belgrad a acceptat, așa că pe viitor vor opera în Macedonia bandele sârbești, bulgare și grecești, unite.

Seghedin, 7 Sept. Furtunile de eri și alaltăeri au pricinuit și în comitatul Ciongrad mari revagii. Comuna Tömörkény a fost aproape întreagă nimicită. S'au prăbușit peste 200 de case, între cari biserica și școala. Legătura telegrafică și telefonică e complet distrusă. Alte amănunte lipsesc. S'au trimis la fața locului ajutoare.

Budapesta, 7 Sept. »Pol. Ért.« anunță, că după vacanțele de vară cel dintăiu conziliu ministerial se va ținea Miercure, în 14 l. c.

Berlin, 7 Sept. Aseară a fost internat la spitalul Virchow potcovarul Iosef Rubler, în etate de 25 ani, care prezenta simptome de holeră. Starea pacientului e gravă. Ceilalți suspecți internați se află mai bine.

Roma, 7 Sept. »Tribuna« anunță că la Reggio din Calabria, în satul Pellaro, familia Rovolino, compusă din tatăl, mama și 6 copii, a fost asasinată în timpul nopții. Rovolino era gard câmpenesc. Crima pare a fi datorită răzburării asociațiunii »Mănei negre«.

Constantinople, 7 Sept. Ambasadorii puterilor protectoare ale Cretei au comunicat lui Rifaat pașa răspunsul puterilor în chestiunea alegerilor cretanilor în adunarea greacă.

Din informațiunile Porței rezultă, că puterile au declarat, că afacearea celor trei deputați, cari sunt fără indoială cretani, este definitiv tranșată, de oare-ce li-se va impune a-și da dimisia, dar întru cât privește pe d-nii Venizelos și Pologeorgis, cari sunt supuși greci, alegerea lor nu poate fi contestată și nu se poate imputa nimic Greciei; d-l Venizelos însă se va demite din postul de șef al guvernului cretan și nu se va mai amesteca în afacerile Cretei. Cercurile Porței declară, că Poarta va cerceta dacă este adevărat, că d-l Venizelos este supus grec și că își va fixa atitudinea după cele constatate.

Petersburg, 7 Sept. Pentru a împedeca invazia ciumei în localitate, se iau energice măsuri. În port s'a înființat o stațiune de observare, condusă de medici. Apoi, s'a înființat o stațiune de prins cloțani, compusă din 2 medici și 5 prințatori de cloțani. Prințatorilor de cloțani li-se vor oferi premii.

Peste câte-va zile se vor înființa alte 2 stațiuni de observare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Succesorii.

Redactor respons.: Ioan Spudercu.

Dr. STERIE N. CIURCU.
VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultatiuni
cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la
facultatea de medicină din Viena.
Telefon nr. 17065.

ATENȚIUNE.

"AIDA" VERGE și BLUE STAR CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunț!

FERIȚI-VA DE IMITAȚIUNI FĂRA VALOARE!

Intregă întreținere.
 pentru elevii școalelor noastre se află în casa d-lui *Fronz Kohl* din strada Romurilor 13. Numeroase odăi elegante, și o frumoasă grădină la dispoziția elevilor.
 Amănunte la fața locului.
 1-2

Linoleum

Cea mai ideală acoperire a podelelor cu metru, așezate cu lucrători experți li-ferează cu prețuri foarte ieftine. Preliminar și Mostre gratis și franco trimite gratis și franco Magazinul principal Em. Mayer et Cie. Esecutări de lucrări mai mari se pot vedea în localitățile Institutului de păstrare (Sparcasa) și și în biroul băncilor: „Creditbank“ Mihalovits et Nussbächer precum și în prăvăliile din nou aranjate al firmei I. L. et Husteimer.

neted și fiorilat de ori și ce lățime
 Filiala noastră „WARENHAUS“ târgul Grâului Nr. 9. Telefon 52.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiță este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomac și pânțec, în contra cărcelilor și a crelei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de float, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răsnândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2— Falsificațiile se vor urmări ne cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
 Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll
 Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recăală. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.
 Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —.40 b.
 Cinci bucăți cor. 1.80
 Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.
 — Comande din provincie se efectuează dînic prin rambursă postală. —
 La depozite se se cêră anumit preparate provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
 Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști *Ferd. Jekelius, Victor Roth.*

Penzionat Vázsonyi.

Internat pentru băcți din familii bune, cari ceretează vre-o școală în Brașov. Conversațiune în limba germană, franceză și engleză și instrucțiune în muzică. Supraveghiere și prevedere conștientioasă. Cortel higienic și vipt excelent.

Brașov, Strada Ații nr. 11.

Prețuri de tot scăzute.

Din cauza strămutării vând toate
confecțiunile lucrate cu mâna
 cu prețuri de tot scăzute.

Fritz Bolesch
 Strada Mihael Weis. Casa Copony.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publicului românesc, cu că realitățile nemeșesti aparținătoare fostului domeniu Conte Latour, de pe teritoriul comunelor *Ususău Hoszszó* cu circa 1800 *Chelmak* (Kelmak), cu circa 1900 și *Belotînt* (Belotinc) cu 3500 jugăre catastrale, pământ arător, livezi, pădure și pășune, sunt DE VÂNZARE.
 Toate trei comunele sunt situate de partea stângă a *Murășului* în comitatul *Timiș* cercul *Lipova*.
 Informațiuni de atate dă d-l dr. *Aurel Cioban* avocat în *Lipova*.
 (*Lippa. Temes megye*).

Fabrica de tricotaj

Gheorg Foith & Cie

Magazin cu mărunțișuri și flanelărie, en-gross și en detail.
 BRAȘOV, Strada PORȚI 24.
 Fabricație proprii de ciorapi, jiletci pentru Dame și bărbați, hăinuțe de copii etc. din lână curată și bumbac. Mare asortimen de albituri, tricot de lână și bumbac
 Ciorapii se repară bine și ieftin.

Schimbare de Prăvălie

Am onoarea a face cunoscut Onor. public din oraș și jur că cu începere dela Sânt Mihai a. c. am strămutat prăvălia în
Strada neagră Nr. 24

Mulțumind pentru încrederea acordată până acuma, mă rog a mi-o păstra și pe viitor Localul cel nou fiind mai spațios, voi avea un deposit mai mare în toate articolele ce cad în bransa mea.
 Reparaturi se execută punctual și conștientios,
 Rog sprijinul Onor. public

1144 1-5
 cu toată stima:
WILHELM KAMNER,
 Ciasornicar

Cumpărați cartea veselă și hazlie a lui *Noia-Oardin*:
„Năzdrăvăniile viteazului Toporaște“

Vânzoala Filisteilor, viclenia *Vulpöilor* *Cometul Hăluia*, și alte minunăți întâmplare-acum, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală reprezentă pe vestitul opștar în sat la iei, pecând istorisește despre baron *Igi* și despre — *Goliatu* lor. ect. Călăuză la vânzoala viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) —
 Se poate comanda dela librăria *A. Mureșan* Brașov, și dela Administrația *Gazetei Transilvane*. Vanzătorilor rabatului cuveuit

Tipografia Mureșanu Brașov

Târgul Inului nr. 30. **STIINȚĂ, ARTĂ ȘI PROGRES** **Telefon inter. nr. 226.**

Biroul Tipografiei în curte et. I. Aici se efeptuesc toate comandez.

Acest stabiliment este arangiat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzut cu toate mijloacele tehnicei tipariului, astfel încât ne-a flăm în plăcuta poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și celor mai rafinate dorințe. Fără concurență, la nivoul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureșian, prin noaua arangiere. Muncitorii experți, puteri de primul rang. De acea ne este posibil a găti urgent și cu acurateță ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, și tot felii de lucrări cât de complicate la noi se efeptuesc prompt, cu febrilă iuteală, gust și frumsețe artistică, Prețuri modarate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comande.

Toate comandez, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la

IMPRIMATE, CĂRȚI, științifice, didactice și literare. — STATUTE, — foi periodice, Prețuuri curente
 Protocoale tabelarice, tot felii de Invitări la petreceri, logodnă, cununie, în color și simple, lucrări artistice esecutate modern.
 Toate comandez vor fi punctual, grabnic efeptuite cu prețurile cele mai conveniabile.

Atelier de arte grafice
 stabiliment nou arangiat cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU bănci, Bilanțe, Libele de depuneri esecutate artistic în toate culorile după dorință. Compturi, adrese Circulare, Scrisori, Firme, DIPLOME, GALANTERII, Bilete de vizită, Logodnă, Cununie, Necroloage. Tot soiul de tabele și anunțe, prețuri foarte moderate. Cele mai moderne tipărituri comerciale.

Stabiliment de nou asoriat și arangiat cu cele mai bogate garnituri

Diracțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

Tipografia Mureșanu, Brașov